

Paa denne Maade er endelig andetsteds Begyndelsen gjort til den sociale Reform, hvorom Talen er. Og saa denne Erfaring taler for, hos os at slaa ind paa denne Vej.

Det næste Spørgsmaal er da, om den Tante, hvorpaa det foreliggende Lovforslag er bygget, kan billiges, nemlig at Arbejdsgivere, som beskæftige Arbejdere i en Virksomhed, der ifølge sin Bestaafenhed medfører særlig Fare for Arbejderen, og som selvfølgelig have den Pligt at anvende tilbørlig Omsorg for at afværge Indtrædelsen af Ulykkestilfælde som Følge af saadant Arbejde, ikke ere frigjorte for ethvert Ansvar, naar de have opfyldt denne Pligt, men selv om dette er Tilfældet, dog bør bære en Del af det Tab, Arbejderne eller deres efterladte lide ved Ulykkestilfælde, som trods den anvendte Forsigtighed maatte foraarsages ved Driften. Spørgsmaalet er omtvistet og frembyder muligvis større Tvivl, end Begrundelsen af den mere omfattende Samfundspligt, hvorpaa det tidligere af Landstinget vedtagne Lovforslag hvilede, frembød. Udvalgets Flertal (Breinholt-Bandborg, Danneberg-Samsø, Goos, H. N. Hansen, P. G. C. Jensen, S. Jensen, Chr. Nielsen og Rasmussen) mener dog, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende, naar den Pligt, der herefter vil blive paalagt Arbejdsgiveren, holdes inden for de Grænser, som Lovforslaget har fastholdt, nemlig den, at Pligten ikke omfatter saadanne Ulykkestilfælde, hvortil Arbejderen selv med Forsæt eller ved grov Uagtsomhed har medvirket, og kun udstrækkes til en vis Del af det lidte Tab, saa at Arbejderen eller hans efterladte selv maa bære den øvrige Del. Thi disse Grænser betyde, at Pligten til at udvise tilbørlig Forsigtighed ikke er ensidig, men gensidig, og at Risikoen heller ikke ensidig er lagt paa Arbejdsgiveren, men er fælles eller delt mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Og netop dette er det naturlige Forhold, naar Arbejdsgiver og Arbejder frit forene sig om Udførelse af en farlig Virksomhed: Gensidig Pligt til at iagttage tilbørlig Forsigtighed og Fællesskab i Risikoen med Hensyn til de Ulykkestilfælde, der desuagtet maatte indtræde. Heller ikke finder Flertallet,

at Hensynet til de praktiske Følger kan afholde fra at paalægge Arbejdsgiverne den omspurgte Forpligtelse. Den Frygt, at den ved Forsikringen indførte Forbyrdelse af Produktionsomkostningerne kan blive til Tab for Arbejdsgiveren og svække hans Stilling i Konkurrencen, vil sikkert i en Mangfoldighed af Tilfælde vise sig ubegrundet. For saa vidt det i nogle Forhold kan tænkes, at Stillingen lige over for en Konkurrence fra Udlandet noget forrykkes ved den Byrde, Lovforslaget paalægger danske Arbejdsgivere, tør det vel paaregnes, at den Lovgivningsmagt, der paalægger Byrden, vil lade sig det være magtpaaliggende at tage billigt Hensyn hertil, naar det Spørgsmaal foreligger til Overvejelse, om og i hvilken Udstrækning den paagældende Virksomhed bør beskyttes mod Udlandets Konkurrence; men i øvrigt ere jo Arbejderne i mange Stater ulykkesforstredede i Hensyn til Lov (Norge, Tyskland, Østerrig, Finland, Rusland m. fl.)

Det Udvalgets Flertal slutter sig til Lovforslagets Grundtante, har det ogsaa i det væsentlige kunnet slutte sig til den Gennemførelse, Tanken har fundet i de tre ovenfor nævnte Hovedretninger, nemlig Omfanget af den Kreds af Arbejdere, hvem Forsikringen vil komme til gode, Bestemmelsen af de Krav, der tillægges Arbejderne, og Vejen, ad hvilken Kravenes Opfyldelse fremstattes.

De Ændringer i Realiteten, som foreslaas, ere ikke vigtige, men de ere i Tal ikke mange. Den store Mængde Ændringer, som det er fundet hensigtsmæssigt at give Udtryk i en noget forandret Affattelse af det fra Folketinget oversendte Lovforslag, berører ikke eller kun paa mindre væsentlig Maade Realiteten, men har Hensyn til Lovforslagets Form. Man har fundet, at der maatte kunne findes en mere overfluelig Sammenstilling af Bestemmelserne i det hele, at en Del Regler maatte kunne udgaa af Loven, for at ordnes ad anden Vej, at nogle Bestemmelser kunne modtage en korrektere og mod senere Tvist mere sikrende Formulering, og at Indsættelsen af enkelte, i Realiteten ikke ny Bestemmelser kunde tilvejebringe større Klarhed. Denne hele Kreds af Ændringer er ikke af den Art, at vi